

Número 111

ORIFLAMA

150è ANIVERSARI,
FELICITATS A TOTS!

Revista d'El Centre Moral
i Instructiu de Gràcia

Gener 2019

**Tot el 150 aniversari a
les teves mans**

índex

El Centre Moral i Instructiu de Gràcia i la direcció de l'Or i Flama no es fa responsable dels continguts i les opinions manifestades pels redactors i col·laboradors de la publicació.

Direcció: Oscar Mejias

Correcció Ortogràfica: Marta Bayo

Maquetació: Josep Aquilina

Maria Mejias

Disseny: Maria Mejias

Col·laboradors: Gloria Soto

Josep Mª Contel

Francesc Cid

Muntsa Farré

Antoni Matabosch

Xavier Lluveras

Lourdes Zamorano

Daniel Mejías

Adriana Vidal

Lluís Martín

Joan Galceran

Vicenç Navarro

Mireia Sans

SALUTACIONS

Autoritats

4

LA JUNTA INFORMA

Vocalia de comunicació

10

ENTREVISTA AMB EL PRESIDENT CARLOS PABLOS

Oscar Mejias

12

TEATRE

Vicenç Navarro

14

CORAL BALUERN

Lourdes Zamorano

16

SANT MEDIR

Mar Puga

17

CARTES DES DEL TERCER PIS

Joan Galceran

18

PROPOSTA DE VALORS PER AL NOSTRE CENTRE

Mn. Antoni Matabosch

19

AGENDA

Programa d'aniversari

20

HISTÒRIA DE L'ENTITAT

Gloria Soto

26

LLIBREFÒRUM

Muntsa Farré

28

ESPERANT EL 200 ANIVERSARI

Daniel Mejias

29

TALLER D'HISTÒRIA

Josep Maria Contel

30

RECORDS D'UNA SÒCIA

Marta Bayo

32

RACÓ POÈTIC

Adriana Vidal

34

SOCIETAT

35

150 anys de compromís amb el barri i el país

Compromís és la paraula que millor defineix els 150 anys de la vostra història. Compromís amb el barri, a qui heu dotat d'una entitat viva que ha esdevingut un referent clau de cohesió, veïnatge i dinamisme. I compromís amb el país i l'educació, primer impulsant escoles i, actualment, oferint un gran ventall de propostes culturals. Gran part de la riquesa de Catalunya s'explica per la diversitat i la fortalesa del seu teixit associatiu i el Centre n'és un exemple envejable. Per molts anys.

*M. Hble. Sr. Quim Torra i Pla,
President de la Generalitat de Catalunya*

La força del seu teixit associatiu

És un plaer adreçar-vos unes breus paraules des d'aquestes pàgines de l'Or i Flama, i encara més en tractar-se d'una edició especial que commemora el 150è aniversari del Centre.

El poble català s'ha caracteritzat històricament per un esperit emprenedor i culturalment inquiet, pel compromís amb les llibertats i per la capacitat d'organitzar-se i respondre als reptes socials.

Catalunya no es pot entendre sense la força del seu teixit associatiu, que omple de vida els barris, les viles i les ciutats del país.

El Centre n'és un exponent, i com a president del Parlament, agraeixo la tasca que porta a terme.

Per molts anys!

*M. Hble. Sr. Roger Torrent i Ramió,
President del Parlament de Catalunya*

Salutació de la Consellera de Cultura amb motiu de la celebració dels 150 anys de El Centre Moral de Gràcia

Tots sabem que vivim en una societat immersa en un procés d'evolució constant. Aquests canvis afecten d'una manera especialment accentuada les ciutats grans, com Barcelona, i els seus barris més emblemàtics, com el de Gràcia. Quan aquests canvis tenen lloc sobre una base sòlida, sobre una xarxa ben travada de vida ciutadana, és molt més senzill que operin de manera positiva i reforcin una línia de continuïtat entre passat i present, que ens permeti encarar el futur, també, amb optimisme. És reconfortant, doncs, constatar que existeixen entitats sòlides, com el Centre Moral de Gràcia, que romanen dempeus, fidels a la tasca cívica que les va veure néixer.

La tasca que avui desenvolupeu des del número 9 del carrer Ros de Olano, rere aquest llaç groc penjat a la façana que ens parla de fraternitat, de drets i de dignitat, s'ha sabut anar renovant al llarg dels seus 150 anys d'història i ha sabut adaptar-se a les noves necessitats veïnals.

Per això em fa goig poder felicitar-vos per la feina ben feta durant tots aquests anys en educació i foment de la llengua catalana, però també a l'hora d'apropar el teatre, la música, la literatura i l'esport a tots els graciencs. La cultura de proximitat és un factor bàsic de cohesió i transformació social, un element vertebrador de la identitat col·lectiva. Per aquest motiu, la tasca d'entitats com la vostra és del tot imprescindible per fer barri, per fer ciutat i per fer país. Que vinguin molts anys més de bona feina!

*Hble. Sra. Laura Borràs i Castanyer,
Consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya*

Salutació de l'Alcaldessa

Parlar de Gràcia és parlar d'arrels populars i de teixit social, d'associacionisme cívica i de solidaritat, de veïns i de vida de barri. Són les relacions les que generen els vincles i les entitats les que els fan possibles i al mig de totes, el Centre. Tot un referent cultural, social i educatiu per a més de tres generacions de la Vila que han après, participat i gaudit amb les seves activitats.

En els seus 150 anys d'història, el Centre ha viscut la transformació d'un poble que esdevingué part d'una ciutat i les seves activitats, culturals, esportives o lúdiques, són ja memòria de tothom que les ha viscut. Amb una programació dirigida a tot tipus de públic, s'ha adaptat a grans i petits i ha volgut ser eina d'integració, abraçant la diversitat i acollint les diferències d'una societat que crea, evoluciona i transforma. Del cant coral a l'esbart de dansaries, passant per concursos de contes o de poesia i la representació natalenca dels Pastorets. Jocs d'escacs, futbol o

tennis taula, i seu d'altres entitats del barri. La cultura popular patrimoni del Centre de Gràcia, ha estat reconeguda amb el Premi Nit de l'Esport a la secció de tennis taula, amb el Premi d'Honor Vila de Gràcia i amb la Medalla d'Or de Barcelona atorgada amb motiu del 140 aniversari. Un segle i mig d'experiències compartides, de convivència i de vida. Dies de col·laboració i treball, fent pinya, construint tots plegats barri. Felicitats per la vostra tasca i per tot el que heu aconseguit, gràcies pel vostre esforç i la vostra dedicació i ànims per continuar endavant com heu fet sempre. Per molts anys! Felix 150 aniversari!

*Excm. Sra. Ada Colau i Ballano,
Alcaldessa de la ciutat de Barcelona*

Sigueu Or i Flama

En un món on sembla que s'estiguin perdent valors fonamentals, el Centre Moral Instructiu de Gràcia segueix defensant la família, la cultura, el compromís, la comunió i l'esperit de Jesucrist.

Us felicito per aquest segle i mig de vida. Continueu sent «or» en el qual s'hi reflecteixi el rostre de Déu i no deixeu apagar la «flama» que us manté il·lusionats i esperançats.

*Emm. i Rvdm. Sr. Joan Josep Omella
i Omella, Cardenal de Barcelona*

Benvinguts amics i amigues de El Centre

El mes de febrer de l'any vinent, serà un any molt important pel Centre Moral i Instructiu i pel Districte Gràcia, doncs el Centre commemora el 150è aniversari de la seva fundació, l'any 1869.

Tota la riquesa que té Gràcia, es basa en la seva rica vida social que, en gran part, es deu a la gran tasca que fan entitats com el Centre, per donar-li vida al Districte i cohesió social al barri.

Amb activitats com el teatre, els escacs, o el cant coral, entre d'altres, destacant la importància i gran difusió comunicativa de la seva revista "Or i Flama". O "Els Pastors", activitat referència de molts nens i nenes de tot Barcelona, pels que no es Nadal si no van ha veure el Dimoni dels Pastors del Centre.

Soc aquestes activitats i moltes més les que donen la grandesa a l'entitat, i que l'ha permès perdurar en el temps durant segle i mig.

I és aquesta bona tasca i el prestigi assolit, el que ha estat reconegut per la Generalitat, amb la concessió de la Creu de Sant Jordi, l'any 1994. Trajectòria al servei de la cultura i de la comunitat que l'ha de fer mereixedora dels màxims reconeixements de l'Ajuntament de Barcelona.

Només hem queda dir que, com a President del Districte i gracienc, que és un orgull pertànyer a aquesta comunitat anomenada Gràcia, per la seva riquesa de valors, i per la xarxa d'entitats històriques i de nova creació que també conformen la personalitat de la Vila.

Moltes Felicitats i endavant per sempre!

*Gerard Ardanuy i Mata,
President del Districte de Gràcia*

150 anys de El Centre

Gràcia destaca pel seu ric teixit associatiu, cultural i veïnal. Dins de l'extens llistat d'entitats, El Centre ocupa un lloc destacat per la seva contribució a la vida cultural de la Vila i per ser un referent en l'àmbit social i educatiu. Qui no ha participat en les seves activitats?

Durant els seus 150 anys, El Centre ha demostrat ser una entitat integrada al territori i que s'adapta als temps actuals amb la programació d'activitats dirigides a tots els públics, tant culturals com esportives o lúdiques que afavoreixen a un envelliment actiu.

Una entitat integrada però també integradora ja que són nombroses les iniciatives que ha impulsat per atendre la diversitat i les diferents realitats socials al barri.

Aquí a la Vila, El Centre agrupa activitats importants, com el teatre en català, l'esbart, l'esplai, els escacs, el cant coral o els Pastors... i és la seu també de diverses entitats.

La seva tasca ha estat reconeguda en diverses ocasions i no sols per la trajectòria de l'entitat, com la concessió de la medalla d'or de Barcelona amb motiu del 140è aniversari, o el Premi d'Honor Vila de Gràcia, sinó també per les seves activitats concretes, com els Premis Nit de l'Esport a la secció de tennis taula.

Durant un segle i mig, amb la seva activitat, El Centre ha contribuït a cohesionar el territori, a fer barri, i això ha estat possible gràcies a totes les persones que n'han format o en formen part.

A tots i totes us vull felicitar per la vostra dedicació i animar-vos a continuar endavant, com ho heu fet fins ara.

Feliç 150è aniversari!

*Eloi Badia i Casas,
Regidor del Districte de Gràcia*

Més de mitja vida fent Centre

No recordo la data exacta que vaig anar per primer cop al Centre Moral Instructiu de Gràcia, avui anomenat popularment "El Centre". Seria al voltant del 1963. Vam aterrar al carrer Ros de Olano, en Manel Feliu, que havia estat company meu d'escola al "Pere Vila", en Joan Coll, na Lluïsa Castellón (la seva esposa), na Maria Àngels Pardo (la meva dona) i jo. Veníem tots de fer molt teatre al Cercle Barcelonès de Sant Josep, al Casc Antic. Un veterà soci de l'Entitat, en Llàtzer Torrentbó, per coneixença professional amb el meu pare ens va brindar la possibilitat d'entrar a formar part de l'associació.

"El Centre" era, en aquells temps, una entitat molt tradicional, amb gent que des de ben petits havien crescut enmig d'aquelles parets. Els recels que podien despertar cinc "forasters" ràpidament es van esvaïr i l'acollida va ser fantàstica. Tan fantàstica que ja porto més de 50 anys com a soci, més de mitja vida.

La meva dèria ha estat sempre el teatre, la secció més nombrosa de l'Entitat. Sempre m'ha agradat més la Direcció que la presència com a actor a l'escenari. En una Entitat com la nostra tot suma. He format part de diferents Consells Directius i he tingut l'honor d'arribar a presidir "El Centre".

"El Centre" ara compleix 150 anys, ple de vida, modern, avançant. Amb noves generacions de sòcies i socis, que preservant els valors fonamentals de l'Entitat, aportaran noves idees, noves formes de fer Centre. Per mi, és un plaer i un orgull haver passat més de mitja vida, un terç de la història de l'Entitat, FENT CENTRE.

Agustí Tenllado i Llobart

Ha estat un orgull presidir l'entitat

Quan vaig tindre 6 anys la meva Mare va assabentar-se que en l'Oratori de Sant Felip Neri el diumenges a la tarda feien catecisme i després passaven una pel·lícula de cinema, en aquell lloc vaig tindre la sort de conèixer al Pare Coll i al Pare Saboya.

Al fer-ne 9 anys i de la mà del Pare Saboya vaig entrar per primera vegada al Centre, primer com aspirant a la Congregació Mariana d'aquell temps tinc el record de que el Pare Saboya ens feia cantar vespres i podien el diumenge a veure l'obra de teatre que es representava o les pel·lícules de cinema que feien, alternant cine i teatre.

Als 14 anys em van fer congregant i a partir d'aquesta efemèride vaig poder entrar amb 16 anys com soci de l'Entitat.

Durant aquest anys he pogut conèixer persones molt vàlides, he participat en quasi totes les seccions de la casa i del que estic més satisfet es que l'any 1991 vaig ser elegit President per un mandat de 3 anys.

Per acabar vull dir que per a mi ha sigut un orgull poder presidir una Entitat que farà 150 anys.

Deixeu-me donar les gràcies a totes les persones que amb el seu esforç han contribuït que tots plegats podem gaudir d'aquesta fita.

Bon 150 aniversari

Antoni Fàbrega i Álvarez

150 aniversari

És per mi un plaer redactar unes línies en el programa d'actes del 150 Aniversari de l'Entitat, perquè considero El Centre com la meva segona casa, ja que des dels 12 anys, n'he format part activa.

Las meves primeres passes en el camp formatiu fora de l'entorn familiar i de l'escola les vaig realitzar dins d'aquestes quatre parets; aquí ens varen iniciar en els valors de l'amistat, la Fe, el compartir, l'estimar la natura, la descoberta de les relacions amb les noies, la pràctica d'activitats esportives, etc.

A mesura que creixíem físicament també ens anàvem formant i adquirint criteri propi per començar a discernir entre amics, i a valorar la riquesa de la diversitat i el pluralisme, que mica en mica s'anava consolidant; fins arribar a compartir responsabilitats dins de la pròpia Casa.

Amb satisfacció, puc comentar que he estat part activa de la transformació i evolució que l'Entitat ha portat a terme, adaptant-se en cada moment als avanços generacionals, sense renunciar als principis fundacionals, circumstància que vaig viure en primera fila, al ser últim Prefecta de la Congregació Mariana, per passar a ser membre actiu de la Agrupació Formativa Juvenil A.F.J., la qual

estava integrada per tots els nois i noies de l'entitat i que, per l'edat, encara no podien ser socis de ple dret d'El Centre.

Som una entitat que s'ha adaptat a les noves activitats, i El Centre, de forma discreta pro constant, ha implantat els canvis que el temps requeria, com per exemple l'inici de les Colònies d'estiu, la secció de Música Moderna, el Cine Fòrum, l'Escola de Pares, l'escola de Teatre, els Grups de Matrimonis, les classes de Català, la Colla Els Amics, etc.

Si bé a l'inici ja he mencionat la meva satisfacció, permeteu-me que em reiteri, referint-me en especial a les Festes del Centenari recordant dos actes rellevants per l'entitat: I CONCURS INTERNACIONAL DE FOTOGRAFIA ARTÍSTICA DE BARCELONA, i l'EXPOSICIÓ INTERNACIONAL DE NINES AMB VESTITS REGIONALS, dos esdeveniments organitzats per El Centre que van posar en relleu el ressò internacional que va aconseguir l'entitat.

Per finalitzar, m'agradaria aportar el meu gra de sorra per seguir avançant d'acord amb el temps, sense estridències, però amb el ferm propòsit de seguir el nostre principal motiu de ser, que ha estat i que, personalment, considero que no podem renunciar mai, em refereixo a la Formació, el tret diferencial i únic que sempre ha fet destacar la nostra tan estimada entitat.ia!

Esteve Camps Sala

Benvolguda gent que estimeu El Centre

El Centre és una entitat de la Vila de Gràcia, que, ara ja ho podem dir, ha arribat als 150 anys de la seva història. Paraules majors! Quina trajectòria amigues i amics. Aquella gent que va començar l'aventura no s'ho pensava que arribaria tant i tant lluny.

Jo, com a president, estic content i emocionat! Ningú em va dir els anys setanta, quan vaig arribar al Centre, que celebraria aquest aniversari, i menys, que ho faria sent president de l'entitat.

El Centre ha estat sempre i és en l'actualitat, part de la meva vida. M'ha donat molt a títol personal, i jo he intentat donar-li tot el meu esforç i la meva estimació durant tots aquests anys, amb l'alegria de compartir actuacions i esdeveniments amb tothom. Ara vull dedicar aquestes ratlles a totes les persones que han fet possible que aconseguíssim aquest avui, persones que també ho han donat tot per la nostra entitat.

No tinc cap dubte de que tenim davant nostre un futur prometedor, però aquest futur ha de ser de tots i totes les persones que compartim el dia a dia i que farem possible que persisteixi gràcies al treball i la feina que assolim tots plegats. Celebrem aquest any d'aniversari, però penseu que si volem que el futur esdevingui un èxit nostre, hem de treballar plegats amb determinació i voluntat.

Gràcies per estar al nostre costat, gràcies per compartir la festa i sobretot gràcies per fer gran la nostra entitat.

Felicitats a totes i a tots i celebrem amb harmonia la festa plegats.

Visca El Centre Moral Instructiu de Gràcia!

*Carlos Pablos Salinas,
President d'El Centre*

Ens estimem El Centre

El Centre Moral Instructiu de Gràcia, és una de les entitats històriques d'aquest país, que pot donar-se per satisfeta en haver aconseguit superar totes les dificultats dels darrers 150 anys i encarrilar el seu futur amb bon estat de salut.

La feina voluntària de moltíssimes persones que han passat per l'entitat, que hi han invertit del seu temps mantenint l'esperit que va empènyer als seus fundadors a donar servei a graciencs en les seves necessitats formatives i culturals, ha estat primordial per arribar aquí.

També ha estat necessari adaptar-se en cada època als canvis socials, ampliant el ventall d'activitats i obrint les portes a nous models de gestió, incorporant-hi les noves tecnologies i millorant les seves dependències.

Per moltes de les persones associades, com és el meu cas, és tot un honor formar-ne part i compartir aquesta celebració dels seus 150 anys, que són 1.800 mesos, o 54.787 dies de vida, fent un repàs a la seva història, recuperant documentació, rememorant les seccions que s'han perdut i donant la benvinguda a les noves activitats que s'hi incorporin.

Teixint xarxa amb altres entitats, EL CENTRE col·labora en projectes diversos, donant exemple de bon veïnatge i destacant pels valors que transmet a les generacions futures.

Moltes felicitats a l'entitat i a les persones que la fan possible. És gràcies a totes elles que seguim endavant.

Ens estimem EL CENTRE, com s'estima a la família de la que formem part, i per això li desitgem el bo i millor. Per molts anys !!

*Josefina Altés Campà,
Coordinadora dels actes del 150 aniversari*

PRESENTACIÓ DEL LOGOTIP

El passat 8 de novembre es va presentar el logotip del 150è aniversari de la nostra entitat. Es tracta d'un logotip creat específicament per a la celebració d'aquesta efemèride i que ha sorgit d'un concurs que va llençar la junta a mitjans del passat any 2018. La proposta guanyadora va

ser la de Jordi Lladó, amb un disseny inspirat en el logotip actual d'El Centre. La tria va anar a càrrec de membres de la junta i experts en la matèria. Lladó va destacar el símbol "+" en la seva creació com a signe d'unió i de suma entre el col·lectiu de casa nostra.

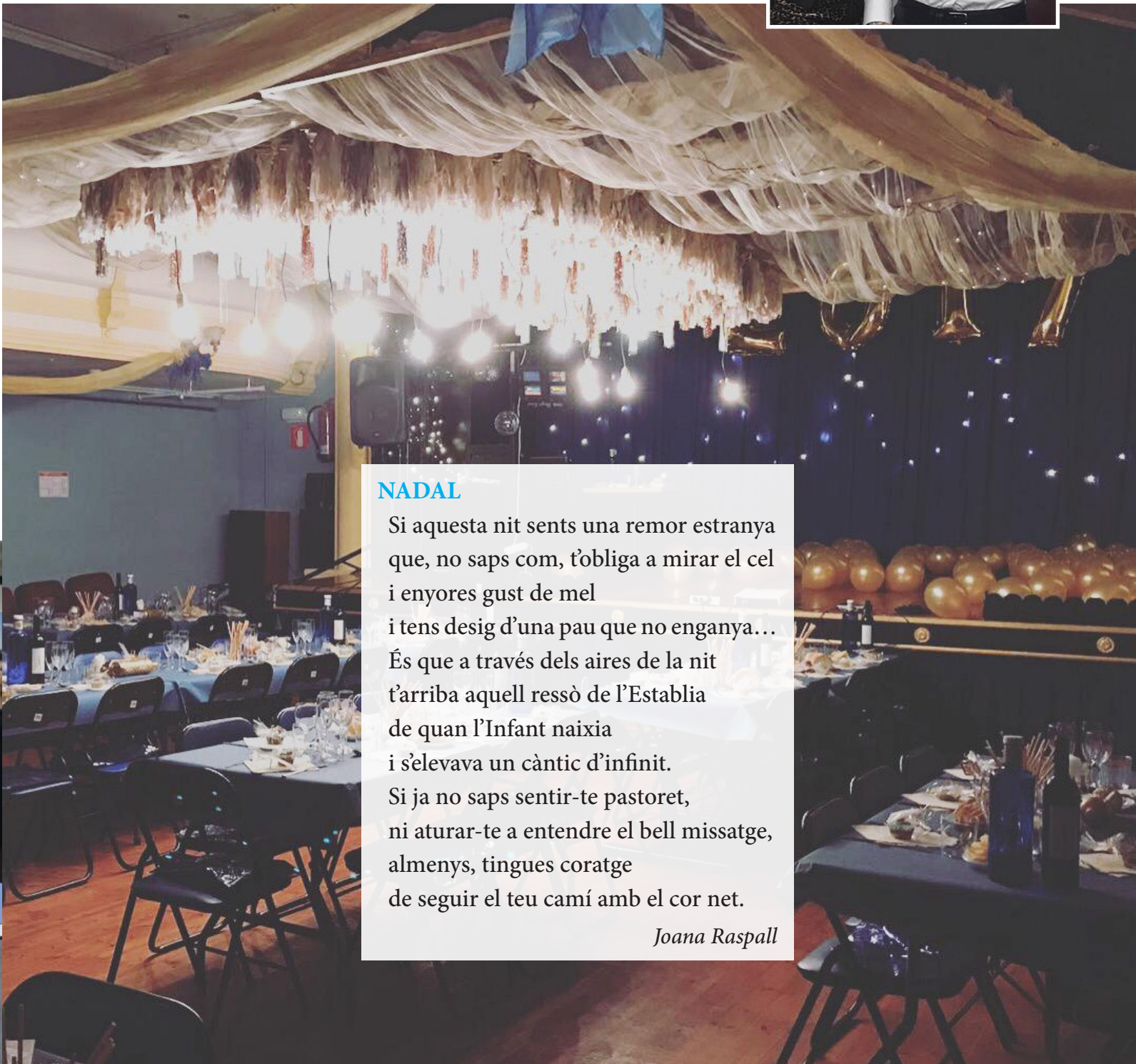
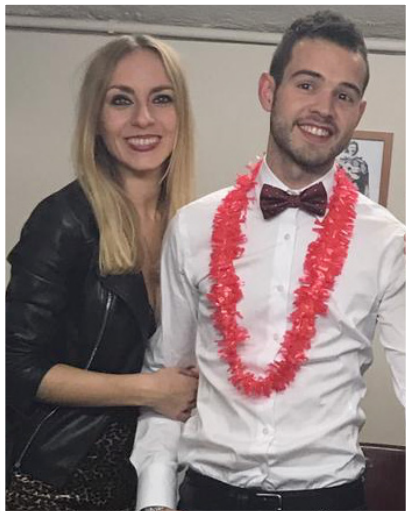
L'acte es va celebrar al bar de la nostra entitat amb una bona afluència de socis i amics que van assistir a la presentació. Es van fer parlaments a càrrec de la Coordinadora dels actes del 150 aniversari, Josefina Altés, i del President d'El Centre, Carlos Pablos.

EL CAP D'ANY 2019 DÓNA EL TRET DE SORTIDA AL 150È ANIVERSARI

Com ja és tradició, a El Centre vam donar la benvinguda al nou any amb una gran celebració, organitzada, com és habitual, pels nostres socis Carla Clavé i Sergi Saboya. Aquesta estrena del 2019, però, va tenir un punt especial. I és que va servir, també, com a tret de sortida a les celebracions que es duran a

terme al llarg de tot aquest any, com a commemoració del 150è aniversari de la nostra entitat. Unes celebracions sobre les que el President, Carlos Pablos, ja ha avançat que s'han creat amb la intenció d'obrir, si cap encara més, El Centre a la Vila de Gràcia, i de que la gent conegui la nostre entitat.

NADAL

Si aquesta nit sents una remor estranya que, no saps com, t'obliga a mirar el cel i enyores gust de mel i tens desig d'una pau que no enganya... És que a través dels aires de la nit t'arriba aquell ressò de l'Establia de quan l'Infant naixia i s'elevava un càntic d'infinit. Si ja no saps sentir-te pastoret, ni aturar-te a entendre el bell missatge, almenys, tingues coratge de seguir el teu camí amb el cor net.

Joana Raspall

ENTREVISTA AMB EL PRESIDENT DE L'ENTITAT, CARLOS PABLOS.

COM HAN SIGUT LES PREPARACIONS DELS AC-TES DEL 150È ANIVERSARI QUE ES CELEBRA-RAN EN EL CENTRE?

Vam començar fa 3 anys a parlar del que es po-dria fer i com podríem gestionar el programa d'activitats: la duració, els actes, les entitats col·laboradores, etc.

A partir d'aquí, vam buscar una persona que coordinés tots els actes de l'aniversari. Aquesta persona ha estat la Josefina Altés. I amb ella i l'Eduard Saboya, i l'ajuda d'altre gent, hem portat l'organització.

Per a trobar el que es podria fer, hem fet di-verses reunions amb gent de les diferents sec-cions, i hem posat a disposició dels socis de la casa, durant uns mesos el "Cistell de les idees", per tal que també fessin la seva aportació. Po-dem estar contents amb la participació que hi ha hagut. Hem rebut diverses propostes molt interessants.

A partir d'aquí vam decidir que els actes del 150è aniversari s'allargarien durant tot el 2019, i fins al febrer de 2020. D'aquesta ma-nera podrem incloure tots aquests actes de celebració en el llibre que s'està preparant per commemorar l'aniversari.

Quin tarannà volíeu que tinguessin aquestes celebracions?

Teníem clar que volíem que fos obert a tothom i a tot el barri. Per això hem fet actes com els del dia 2 de febrer, en els que participaran les colles de cultura popular diürnes, que vindran davant del nostre balcó, on hi podrem fer el nostre pre-gó.

Què destacaries de les celebracions del 150è aniversari?

Els dies 2 i 3 de febrer, és quan es faran els actes centrals. Farem el pregó, la missa ha-bitual, que aquesta vegada serà a la Sagrada Família, i farem l'acte institucional a la nostra entitat.

Com quins?

Doncs el teatre representarà obres que ja s'han fet abans al centre, com *La dama del alba*, *El cafè de la marina* o *El criat de dos amos*. I també faran una versió renovada d'un recull de les Re-vistes que es van representar aquí.

El tennis taula farà una marató de 12 hores, es faran activitats al carrer, el jazz ens portarà un grup amb tan renom com *La locomotora negra*.

Altres seccions com *Els tres peons* faran un torneig d'escacs especial. Excursions i rutes, un sopar tertúlia sobre Gaudí, soci del centre...

"Volem que hi participin altres entitats gracen-ques", així que hem preparat activitats com el partit de futbol a l'Europa, obert als graciencs, visites culturals amb el Taller d'Història de Gràcia, o un dinar d'arròs preparat per *El car-gol graciós*. Volem que sigui una celebració oberta al barri.

Satisfet de com ha anat la organització i amb el resultat final del programa?

Sabíem que no podem tirar la casa per la fi-nestra, però estem contents del resultat. Sent crític, potser m'ha faltat la participació de la gent. Sé que la participació és complicada. No diré que ha estat baixa, però sí millorable. Al final podrem fer una celebració que estarà molt bé.

Parlem d'El Centre. Com ha canviat l'entitat al llarg dels últims anys?

El Centre ha sapigut adaptar-se al llarg de la seva història. No té res a veure el seu motiu fun-dacional per les escoles cristianes amb el que és ara.

El logotip del 150è aniversari hi diu "Sumem forces" i això ho hem de fer amb la resta d'en-titats graciencs. El Centre en l'actualitat té moltes més propostes: ara obrim als matins i hem fet unes obres d'adaptació de l'edifici.

Anteriorment a El Centre venien les famílies i hi passaven el dia. Avui això ha canviat: ve la persona individual a fer una activitat i, un cop realitzada, marxa. Encara que continuem sent una entitat familiar, això ja ha canviat, i ens hem d'adaptar a aquesta realitat. Ara acolлим altres activitats, com la coral, els escacs, una escola de pintura, l'Orfeó Barcelonès. I totes aquestes ac-tivitats que s'acullen a casa nostra augmenten el número de socis i ens ajuden a pagar les despeses que representa obrir El Centre cada dia. Ara l'entitat té quatre treballadors assegurats, i aixó ens ajuda a tenir l'entitat més cuidada i atesa.

La imatge externa d'El Centre ha canviat?

Jo crec que sí. Abans era impensable que la gent li pogués fer peticions directes al Presi-dent. Ara és un soci al que li ha tocat exercir el càrrec.

Les entitats i associacions de Gràcia cada dia ho tenen més difícil?

Sí. Per això hem de compartir espais, sobretot els que en tenim. Tenir un edifici com el nostre és una sort, tot i que té un manteniment car.

Com veus el futur d'El Centre?

El moment és complicat, però sóc optimista. Si hi hem estat 150 anys i ens n'hem sortit, po-drem seguir. El més difícil serà el tema econò-mic. El món de l'associacionisme tindrà alts i baixos, però la gent farà possible que continuï.

Per a El Centre, tenim pensat un pla de par-ticipació per, un cop passat el 150è aniversari, que tothom que vulgui aportï idees de reno-vació.

Hi ha relleu generacional?

Jo crec que sí que n'hi ha, però les persones que faran aquest relleu encara no han dit "Ei, ens toca a nosaltres". Jo mai hauria pensat ser president, i aquí estic. Sempre pensava que ja sortiria algú, però en veure que no hi ha-via ningú, vaig fer un pensament. El relleu hi serà.

Què passarà el 2020 amb el President?

"La decisió ja la tinc presa, però prefereixo deixar-ho en interrogant. Quan acabi el mandat el juny del 2020, ja portarem 12 anys. Jo crec que hi ha d'haver un canvi."

Hem de fer que la gent se n'adoni que les coses no són fàcils. Si jo digués que al 2020 continua-ré, la gent es relaxaria. Prefereixo dir que hi ha més possibilitats de no continuar.

Estem buscant gent que es vulgui involucrar en aquest canvi. El que tinc molt clar és que no deixaré l'entitat amb un problema.

BENVINGUTS, AIXEQUEM EL TELÓ!

Fa 150 anys que el Centre va obrir les seves portes com institució formativa cultural, si bé l'activitat de teatre va començar uns anys més enllà, al 1884. Des d'aquell moment, el teatre no ha deixat mai de ser un referent a l'Entitat.

Altres articles comentaran la història de El Centre, a nosaltres ens correspon fer una pinzellada relativa al G. de Teatre. Concentrar gairebé 150 anys és complicat amb un número limitat de caràcters tipogràfics, que lògicament se'ns demana, però ho intentarem.

El G. de Teatre va néixer 15 anys després que El Centre, quan uns atrevits socis van pujar a l'escenari amb l'obra "Cura del Moro" de Pitarra, una obra crítica i satírica d'aquell moment social i polític.

La trajectòria del G. de Teatre, any darrera any, deixa trets rellevants, així les representacions de "Los pastorcillos de Belén" durant diverses dècades o les representacions dels anys 40, quan en el Centre no permetien que actuessin dones. Si més no, diversos socis, entre ells en Jaume Derch i Esteve Polls, es van inventar un mètode per incorporar-les.

Tampoc podem oblidar, una època que encara es recorda amb gran estima, època de plores, farbalans, cançons i sobretot amiat i riures els diumenges a la tarda.

El G. de Teatre s'ha anat fent gran amb el Taller, llavor de futures actrius i actors i el Grup Jove, tota una consolidació pel darrer pas al Grup estable.

Ara, el G. de Teatre, per celebrar els 150 anys del Centre, ha volgut recordar a tots els que han fet possible arribar fins aquí, programant, el que s'ha titulat:

"Teatre del Record: Trilogia i un divertiment", a on directors i directores han seleccionat obres que reviuran records de joventut que seran referent de futur.

Programem amb aquesta finalitat durant el 2019:

"La dama del Alba", "El criat de dos amos" i "El cafè de la Marina" i el divertiment, en format Revista: "Do de Pecho".

També us convidem a fer un passeig per la història dels 150 anys de l'Entitat i del món amb "150, una il·lusió, un somnol·lectiu", a on petites càpsules de temps reviuran la nostra història sense haver-nos de moure de la butaca.

Tindrem tanmateix a la temporada, per evitar la melangia, un clàssic del suspens "Testimoni de càrrec", un clàssic intemporal "Macbeth", tot abans de l'estiu.

No em queda espai, però recordem a la memòria el Musical "JekyllandHyde", "Una vella coneguda Olor", "Dia de Gloria" i com no, la Matinal de Teatre.

I com sempre, feu salut, aneu al teatre, ho demostren quasi 150 anys!

Vicenç Navarro

LA NOSTRA HISTÒRIA: CORAL BALUERN

La Coral Baluern va nèixer el 1981 a l'Escola Pia de Balmes. Sempre s'ha prioritzat mantenir llaços geogràfics i d'estimació amb el barri de Gràcia.

El primer concert, entre molts altres, fou el 20 de desembre del mateix any, a l'Església de Malgrat de Mar. Al pati de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, el de la Mercé a la Plaça del Rei i Sant Jordi a l'Istitut d'Estudis Catalans.

El 1992, el 10è. Aniversari a l'Oratori de Sant Felip Neri. L'abril de 1982 compartint Concert de Sant Jordi amb l'Orfeó Català a l'Església de Sant Agustí.

El 1997 i pel 15è. Aniversari, es va fer un concert extraordinari al Palau de la Música, acompanyat per l'Orquestra de Cambra del Real Cercle Artístic.

Assaig: dimarts de 21 a 23 h a la sala Diamant d'El Centre.
Contacte secretaria d'El Centre: 932181964 de 18 a 21 h.

A partir de l'any 2000 la nova seu de la Coral és el Centre Moral i Instructiu de Gràcia i del qual en són secció desde setembre del 2014. Participant en tots els esdeveniments que es celebren al Centre: Immaculada, Pastorets, musicals, etc.

El 2002, concert del 20è. Aniversari, al Auditori de Winterthur.

L'any 2007 es fa la 1ª Marató de Cant Coral, que ha tingut continuïtat fins el dia d'avui amb la 12ª edició i sempre s'ha destinat a finalitats benèfiques.

El 2007, pel 25è. Aniversari, es fa un concert al Petit Palau, amb la participació de la Companyia de Teatre Maigroc.

El 2013, en el 30è. Aniversari, concert al Centre basat en música de pel·lícules.

A partir del 2015 la Coral participa en el concert de Nadal CANTA GRANS a l'Auditori.

El 2017, en 35è. Aniversari, concert al Teatre del Centre, musical "Una nit a l'òpera i la sarsuela" amb intervenció de solistes i pianista.

En aquesta trajectòria, ens han ajudat desde la fundació fins ara, els Directors: Ricard Gimeno, Jordi Lluís Rigol, Mariona Llobera i Jorge Coré.

L'objectiu primordial de la Coral és "Gaudir de la música, del cant, de la companyonia i l'amistat". Estariem molt contents d'incorporar nous membres a la nostra família de cantaires. "US HI ESPEREM A TOTS. SEREU MOLT BENVINGUTS!!!!!"

Lourdes Zamorano

ELS 50 ANYS DE SANT MEDIR

Mai és fàcil parlar d'un sentiment, per això descriure el dia de Sant Medir no crec que tingui paraules clares, concretes i senzilles.

El 3 de març no és res més que emoció, i ara us pregunto: com es parla d'una cosa tan forta?

Els Amics fa 50 anys que sentim alegria, orgull i diversió.

A la colla hem rigut, però també hem plorat, ens hem enfadat més d'una vegada, hem sentit molts nervis, hem sentit emoció, hem viscut moments de tensió, hem cridat, hem passat moments molt durs, però hem passat també moments molt bons. Quantes contradiccions, oi?

Crec que tothom qui està llegint això, ha viscut tots aquests sentiments algun dia a casa seva. Per això a Sant Medir li podem atribuir l'adjectiu més maco o potser el més coherent: la unitat i, per tant, el fet de ser una família. D'aquí el nom "Els Amics" suposo.

Quan parlem d'una amistat real, estem fent referència a totes aquestes vivències que he mencionat, perquè això és el més bonic que es pot viure i que es pot sentir, estimar amb defectes i estimar amb problemes. Superar totes les circumstàncies que la vida ens presenta és el que sempre et fa més fort. Per això fa 50 anys que creixem i ho fem cada dia millorant, perquè a base d'esforç, lluita i sacrifici, cada dia som millors.

Crec que només podem estar agraïts a tots aquells un dia van decidir crear aquesta colla que avui en dia segueix viva.

No hagués estat possible fer 50 anys sense persones que l'han tirat endavant, i que encara treballen dia a dia sense que les veiem per fer que formar part d'aquesta unitat tingui sentit i sigui sempre gratificant. A aquells que ja no hi són, i als que encara formen part d'aquest repte: gràcies!

Gràcies també a la vida per crear una cosa així, gràcies a El Centre per deixar-nos créixer i, sobretot, gràcies a la colla per brillar cada any més.

Només em falta dir que no es tracta de tirar diners com molta gent pensa, tampoc és una pèrdua de temps ni és un dia on malgastem energia. A Sant Medir, i en especial a la nostra colla, tot són guanys.

Per tots i cadascun de nosaltres, veure tanta gent somriure és un premi, dedicar tot un dia a nosaltres, però també a vosaltres, és tot un benefici, i arribar a casa esgotat de felicitat, és la nostra major recompensa.

Així doncs, felicitats colla, a sumar 50 anys més.

Visca Els Amics!

Mar Puga Izquierdo

CARTES DES DEL TERCER PIS

Benvolguts amics:

El que avui coneixem per la ciutat de Barcelona, és molt diferent (òbviament) de com era al 1869.

Per exemple, Gràcia era independent i no va ser annexionada a la gran urbs fins al cap d'uns anys. Concretament al 1897.

Però alguns aspectes han perdurat aquests 150 anys. Un és El Centre i un altre els escacs.

Del primer escriuen abastament en aquest Or i Flama, altres companys més qualificats que jo per fer-ho. Deixeu-me per tant que us escrigui un apunt dels escacs al 1896 .

En aquella època, els escacs es jugaven de manera poc organitzada, no existien clubs tal com els coneixem ara, (el primer a tot Espanya va ser el Barcelona, fundat el 1921) i es feien partides de forma no organitzada, bàsicament en els grans cafès d'aquella època.

Fins el 1902, no es va jugar a Espanya el primer campionat, que es va fer a Madrid, i tres anys més tard es va jugar el primer campionat de Catalunya.

Al 1896, els luxosos i a l'hora populars cafès jugaven un paper estel·lar a la societat barcelonina, eren focus de modernitat, de debats i... de partides d'escacs. Paco Villar ho descriu be al seu llibre "La Ciudad de los cafès" Ed. La Campana 2009, i Hans Christian Andersen, el famós escriptor de literatura infantil, a rel d'una visita a la ciutat el 1860 va escriure, "en cap altre lloc he vist cafès tan suntuosos".

Josep Alió al llibre "Els escacs a Tarragona" escriu que als cafès Ussetti, Rincón o Guàrdies, els tres desapareguts i situats a les Rambles de Barcelona, i al Cafè de la Fuente del carrer Escudellers hi havia penyes de jugadors.

Podem imaginar-nos, que som el 1869, dins la gran sala d'un d'aquests cafès, damunt una taula rodona de marbre s'han disposat el tauler i les peces i s'han assegut enfrontats dos jugadors.

La partida comença i ben aviat es veuen rodejats d'un cor de badocs, que van dient la seva sense que els protagonistes semblin desconcentrar-se, malgrat que a la xerrada s'hi afegeix la remor de converses dels clients que discuteixen de les eleccions al Congrés de diputats.

El silenci que avui exigim els jugadors per fer les nostres partides, en aquell temps no es considerava tant imprescindible.

Moltes coses han canviat des del 1869, però com veieu un parell, al menys, perduren... per sort. Salutacions cordials.

Joan Galceran

PROPOSTA DE VALORS PER AL NOSTRE CENTRE

En la celebració dels 150 anys del nostre Centre, m'ha semblat adient oferir una reflexió sobre els valors que hauria de promoure, seguint algunes de les idees d'un document que vàrem redactar fa uns anys a la Delegació del laïcat de la ciutat de Barcelona.

potser senzilles, però sempre de qualitat. Fetes sempre amb un cert estil humà i educatiu.

Contribuirà a elaborar aquell tipus de cultura popular que sap interpretar les aspiracions del poble i, d'aquesta manera, fa una aportació positiva a la història del país.

Mirarà de desenvolupar els diversos aspectes culturals i del lleure: teatre, esports, corals, etc.

Remarcarà el profund sentit educatiu de les persones que desinteressadament dediquen part del seu temps al Centre.

Casa comuna i llar de tothom.

Els membres d'un centre cultural han de construir un espai obert a tothom i que sigui un exemple d'acollida, de respecte mutu, real i no fingit.

Un lloc de trobada de tota classe de persones, famílies, sense exclusions ni distincions de cap mena per edat, sexe, recursos econòmics, etc.

Un espai on es privilegien les relacions personals. On es crea i es desenvolupa un diàleg especialment a través de les relacions personals amigables, cordials. Un veritable espai o casa comuna al servei de tots.

Lloc de formació de la persona

Quan parlem de "persona" volem dir que tots els éssers humans tenen la mateixa dig-

nitat, que cal respectar. Els homes i les dones som fets a imatge de Déu, que vol dir cridats a desenvolupar lliurement una vida oberta als altres, a les coses creades i a Déu. Som persones, però hem d'anar esdevenint persones més i més madures.

Un Centre Cultural ha d'educar a fer créixer en tots els qui s'hi acostin aquest model de persona, d'antropologia cristiana. Els valors són principis permanents que il·luminen i enfoquen la vida.

Espai de recerca, creació i intercanvi divulgador de béns culturals i d'activitats d'oci

S'esforçarà per ser un lloc on es facin ofertes culturals dignes, competitives, populars,

Àmbit de lligam entre fe i cultura

A la base del treball d'un centre cultural hi ha el desig de realitzar una feina d'aprofundiment i de divulgació cultural que s'intenta que estigui en relació amb la vida cristiana a fi que en les persones s'arribi a fer una síntesi entre fe i cultura.

D'aquesta manera la fe arrela en les realitats humanes, i aquestes estan obertes al Déu viu que dona sentit a la vida humana. La fe cristiana es fa així més creïble, més plausible.

Mn. Antoni Matabosch

AGENDA D'ACTIVITATS EN MOTIU DEL 150è ANIVERSARI

COMISSIÓ D'HONOR

Excma. Sra. Ada Colau, Alcadessa de l'Ajuntament de Barcelona
Il·lm. Sr. Eloi Badia, Regidor del Districte de Gràcia
Il·lm. Sr. Gerard Ardanuy, Regidor-President del Districte de Gràcia
Mons. Joan Josep Omella, Cardenal de Barcelona
Sr. Agustí Tenllado, Ex-president de l'Entitat
Sr. Antoni Fàbrega, Ex-president de l'Entitat
Sr. Esteve Camps, Ex-president de l'Entitat

COL·LABORADORS

1 GENER 2019

[1] *Benvinguts i benvingudes al 150è aniversari*

[4] Participació a la Cavalcada de les Carteres Reials a Gràcia. *Fundació Festa Major de Gràcia*

[12] Concert de Jazz. *Fundació Catalana de Jazz Clàssic*

[13] XXXIIè Concurs de Teatre Català a Gràcia: "Selfie" d'Ermengil Siñol. *Filagarsa de Molins de Rei*

[20] XXXIIè Concurs de Teatre Català a Gràcia: "Els cacs" de Carles Arniches. *Bell Lloc de Sant Pere de Ribes*

[24] Jam Session. *Fundació Catalana de Jazz Clàssic*

[26] Dinar de foguerons. *Federació de Foguerons de Sa Pobla a Gràcia*

[27] XXXIIè Concurs de Teatre Català a Gràcia: "La venjança de Don Mendo" de Pedro Muñoz Seca. *Teatre del Tاليón de Lleida*

2 FEBRER 2019

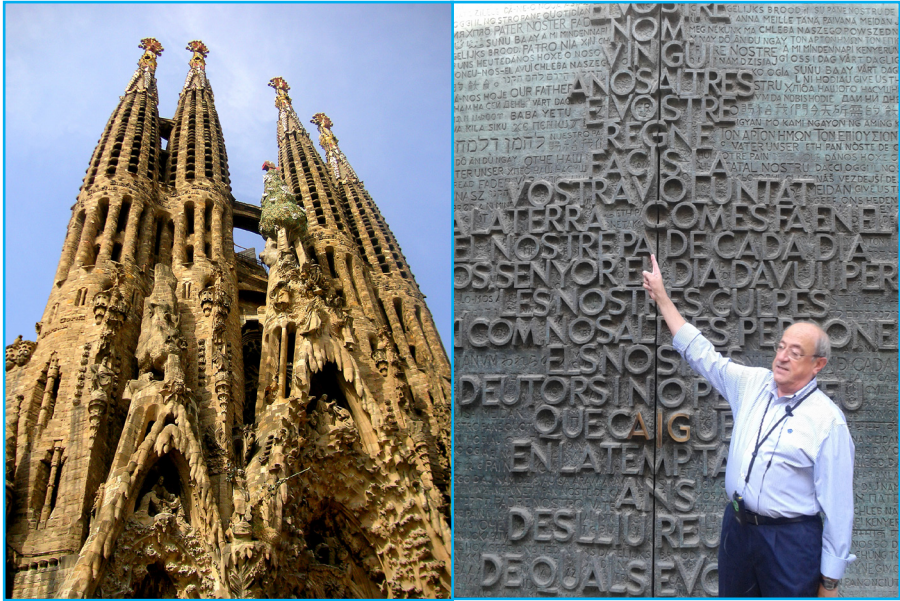
[2] 11.00h Cercavila de les Colles de Cultura Popular des de la plaça de la Vila de Gràcia fins a El Centre. *Coordinadora de Colles de Cultura de Gràcia*

[2] 12.00h Pregó del 150è aniversari des del balcó

- [2] 14.30h Dinar a la sala d'actes El Centre del 150è aniversari
- [2] 17.00h Representació de l'obra de teatre "150, una il·lusió, un somni col·lectiu"
- [2] Inauguració de l'exposició dels 150 anys
- [3] 9.00h Missa d'aniversari a la Sagrada Família

- [3] 11.30h "Recordant l'Esbart", petit concert de la Coral Baluern i l'Orfeó Barcelonès
- [3] 12.30h Acte institucional i aperitiu
- [3] 18.00h Representació de l'obra "150, una il·lusió, un somni col·lectiu"

- [8, 9 i 10] Teatre pel record: trilogia i un divertiment: "La dama del alba" d'Alejandro Casona
- [15] 20.00h Concert "Dear Friends" amb versions del grup Queen
- [16] Concert de jazz del 150è aniversari: "La locomotora negra"
- [17] XXXIIè Concurs de Teatre Català a Gràcia: "La cantant calba" d'Eugène Ionesco. *Increxendo de Sant Gregori*
- [21] Hot Jam Session. *Fundació Catalana de Jazz Clàssic*
- [23] Concert de l'Orfeó Barcelonès 150è aniversari
- [24] XXXIIè Concurs de Teatre Català a Gràcia: "Cinc noies i un sí" d'Estel Solé. *Casal Corpus Grup de Teatre de Barcelona*

3 MARÇ 2019

- [2] 11.00h • Visites culturals, excursions. Ruta Berenguer. Visita A Sant Josep de la Munyanya i Can Tusquets (durada 1:30 minuts). Visita als números 77 i 237 de Gran de Gràcia. *Taller d'Història de Gràcia*
- [2] Dinar de germanor a la Sala d'actes d'El Centre.
- [2] Participació al Carnestoltes de la Vila de Gràcia. *Fundació Festa Major de Gràcia*

- [3] 19.00h • Concert d'aniversari 50 anys de la Colla Els Amics: Edu Quindós presentarà el seu 5è àlbum "The Way You Do it"
- [3] 21.30h • Aperitiu 50è aniversari de la Colla Els Amics
- [4] Sant Medir, Dolça Festa. Cercavila pels carrers de Gràcia durant el matí i el vespre.

- [8,9 i 10] Representació Teatre Musical
- [16] 12ª Marató de Corals de la Coral Baluern
- [17] XXXIIè Concurs de Teatre Català a Gràcia: "Natale in casa Cupiello" d'Eduardo de Filippo. *El Centru de Canet de Mar*
- [21] Jam Session. *Fundació Catalana de Jazz Clàssic*
- [23] Sopar celebració dels 50 anys de la Colla Els Amics
- [24] XXXIIè Concurs de Teatre Català a Gràcia: "El rei borni" de Marc Crohuet. *Nyoca de l'Ametlla del Vallès*
- [26] Celebració del Dia del Teatre a Gràcia
- [27] Celebració del Dia Internacional del Teatre
- [31] XXXIIè Concurs de Teatre Català a Gràcia. "L'adefesi" de Rafael Alberti. *Kòmix, Grup de Teatre Amateur de La Garriga*
- \\ Al llarg del mes de març també es farà:**
- Secció Dòmino: inici Campionat social 150è aniversari

4 ABRIL 2019

- [5, 6 i 7] Teatre pel record: trilogia i un divertiment: "El criat de dos amos" de Carlo Goldoni
- [13] Concert de jazz. *Fundació Catalana de Jazz Clàssic*
- [13, 14, 15 i 16] Sortides culturals. Sortida de Setmana Santa al País Valencià
- [23] Sant Jordi. Venda de roses de l'Esplai Riki-Tiki-Tavi
- [23 al 28] Llibre solidari: venda de llibres
- [25] Jam Session. *Fundació Catalana de Jazz Clàssic*
- [26] Entrega de premis del XVIè Concurs literari de la Vila de Gràcia
- [26 al 22 juny] Festival d'escacs del 150è aniversari. *Club d'Escacs Tres Peons*
- [27] Teatre i poesia "Contes per pensar"
- [28] Cloenda XXXIIè Concurs de Teatre Català a Gràcia

5 MAIG 2019

[4] Organització Mostra de Teatre Infantil. *Col·laboració amb la Federació de Grups de Teatre Amateur*

[10, 11 i 12] Representació de l'obra "Macbeth" de William Shakespeare

[11] Ruta Berenguer a Gràcia i dinar a El Centre. *Taller d'Història de Gràcia*

[16] Sopar tertúlia "Gaudí, soci d'El Centre"

[18] Concert de jazz. *Fundació Catalana de Jazz Clàssic*

[19] Visita a la Sagrada Família

[25 i 26] Representacions del Taller de Teatre

[30] Jam Session. *Fundació Catalana de Jazz Clàssic*

6 JUNY 2019

[1] Mostra activitats al carrer i arrossada popular

[2] 12.00h · Concert Estiu Corral Baluern

[7 i 8] Sortida Visites Culturals al Delta de l'Ebre

[15] 12 hores de Tennis Taula i dinar

[21, 22, 23, 28, 29 i 30] Teatre pel record: trilogia i un divertiment. Revista musical: "Do de pecho"

[27] Jam Session. *Fundació Catalana de Jazz Clàssic*

\\ Al llarg del mes de juny també es farà:

Partit CE Europa vs Entitats de Gràcia -El Centre, Lluïsos de Gràcia, El Cercle, Orfeó Gracienc, Fundació Festa Major de Gràcia, Federació de Col·les de Sant Medir-

7 JULIOL 2019

[6] Concert de Jazz. *Fundació Catalana de Jazz Clàssic*

[8 al 14] Torneig Social de Tennis Taula

8 AGOST 2019

[-] Torneig de Tennis Taula de la Festa Major de Gràcia

[-] Torneig de Festa Major d'Escacs

[-] Premi a un carrer guarnit amb motiu del 150è Aniversari

9 SETEMBRE 2019

[11] Celebració Diada Nacional amb les entitats graciencs

[22] Dinar d'inici de temporada de les Sortides Culturals i resum fotogràfic de la temporada 2018-2019

[27, 28 i 29] Teatre pel record: trilogia i un divertiment. Revista musical: "Do de pecho"

10 OCTUBRE 2019

[5] Dinar en record de totes les activitats desaparegudes. Trobada i projecció

[19] Sortida a Montserrat amb motiu del 150è aniversari

[18, 19 i 20] Representació de l'obra "El coix d'Inishmaan" de Martin McDonagh

11 NOVEMBRE 2019

[8, 9 i 10] Teatre pel record: trilogia i un divertiment: "El cafè de la marina" de Josep Mª de Sagarra

[9 i 10] Matinal del Grup de Teatre

[16] Sopar del Grup de Teatre 135è aniversari

12 DESEMBRE 2019

[1] Lectura dramatitzada "Los Pastorcillos de Belen" amb la col·laboració de l'Orfeo Barcelonès i la Coral Baluern

[3] Inauguració del Pessebre

[6, 7 i 8] Representació de l'obra "El nom" d'Alexandre de La Pate-llièrre i Mathieu Delaporte

[8] Festivitat de la patrona d'El Centre 150è aniversari

[14, 15, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29 i 30] "Els Pastorets" de Folch i Torres

[31] Sopar i festa de Cap d'Any

1 GENER 2020

[2, 3 i 4] "Els Pastorets" de Folch i Torres

[10, 11 i 12] Representació del Grup de Teatre.

2 FEBRER 2020

[1] Presentació del Llibre "150 anys"

[2] Missa de cloenda dels actes del 150è aniversari i acte institucional.

A les set de la tarda concert dedicat al soci.

[7, 8 i 9] Representació de l'obra "La senyora Florentina i el seu amor Homer" de Mercè Rodoreda

HISTÒRIA DE L'ENTITAT

És un plaer per mi poder contribuir a la publicació d'aquest número que celebra el 150 Aniversari de l'Entitat, i ho faré rescatant alguns articles publicats en l'Or i Flama durant l'Any 1933.

Com ja queda constància de la lectura dels antics exemplars, la revista de clara inspiració catòlica, ha sigut un mitja multidisciplinari que ha promogut la cultura en diferents àrees.

A la data, era coneguda l'afició de la societat barcelonina a Wagner. Això, quedava reflectit en els escrits que es feien.

La nostra revista, en el número 110, al mes de Febrer, i sota el títol "Figures Wagnerianes", publicarà l'article "Parsifal" escrit pel Doctor Serra de Martínez, que comença així:

"Parsifal es la grandesa i la sublimitat, la seva musica commou i emociona. Per als artistes de l'art musical es la revelació de la inspiració en el seu grau màxim; per als catòlics és la fe, és la religió, és el cristianisme triomfant en el seu més august misteri, és la magnífica glorificació de la força heroica pel Sagrament Eucarístic."

L'interès dels socis per la Política es reflecteix en:

"EL COMUNISME NO ÉS COSA NOVA; TAMPOC ÉS CONVINENT.

"En nostres dies en que tant es parla de Comunisme i en que molts, creuen i confien que del seu establiment ha de sortir la seva alliberació, parlem-ne també nosaltres una miqueta i fullejant la història, aturem-nos als temps de 1500 anys abans de la vinguda de Jesucrist."

Al mes de març, recordarem la ressenya "TEATRALS" de Sageta: "El dia 2 de febrer propassat es va estrenar en el nostre teatre la comèdia detectivesca intitolada: "La tragèdia de Baskerville", la qual fou acollida pel nostre públic amb veritable goig.

La presentació fou acurada i quant a l'execució vàrem trobar força discrets els senyors

Aguilar, Llano i Valle. Els altres ajudaren amb bona voluntat el desenvolupament de l'obra.

El joc dels disbarats. La circumstància d'haver-se representat, no fa molt, aquesta obra en el nostre Centre feu que la representació del dia 12 de febrer no despertés l'interès de la darrerament presentada.

Amb tot, ens agradaren força els senyor Llano, Cruells i Pujol, que merescueren aplaudiments de la concurrència, en algunes escenes de conjunt.

El senyor Blanch, en el paper de galant, ens demostra novament les seves bones qualitats per a l'escena, però la precipi-

"La portada del número 115 correspon el mes de setembre de 1933: "JUNTA GENERAL ORDINARIA". Tingué lloc el dia 2 de juliol, sota la presidència de D. Ramon M. de Veciana, i amb l'assistència del Rnd. Vic-consiliari Dr. Joan Tusquets."

tació en el parlar li restà bona part de lluibent."

Arribem a Juny, i en el número 114, Josep Maria Garriga ens il·lustrarà amb el seu escrit "FRANCESC DE QUEVEDO". "Quevedo, home sapientíssim (...) Però, com sigui que el meu objecte no es presentar ni comentar el llibre, poeta i polític, sinó fer ressortir el seu cristianisme a fi de desfer l'opinió dolenta que tenim molts, degut a la seva vida llicenciosa i pels escrits eròtics que han transcendit."

Tanco aquesta recopilació recollint la portada del número 115 que correspon al mes de setembre de 1933: "JUNTA GENERAL ORDINARIA".

Tingué lloc el dia 2 de juliol, sota la presidència de D. Ramon M. de Veciana, i amb l'assistència del Rnd. Vic-consiliari Dr. Joan Tusquets.

S'aprova l'acta de la Junta general anterior, es llegí la memòria social de 1932 a 1933, el text de la qual va publicat a continuació, i s'aprovaren els estats de comtes de la Societat".

Per acomiadar-me ho faré en la frase que Roosevelt dirà en el seu discurs inaugural aquell mateix any, amb vigència a qualsevol època i moment:

"A l'únic que hem de tindre por, es a la por mateix".

Gloria Soto Aguilera

VISCA LA LECTURA I LLARGA VIDA A EL CENTRE!

El Centre celebra els 150 anys: igual que les persones que arriben a edats ben avançades, causa una profunda impressió la quantitat d'esdeveniments de què ha estat testimoni i el volum d'experiències per les quals ha passat, ambdós li han donat forma i han configurat l'entitat de la qual formem part avui.

El Llibrefòrum té una molt petita contribució en aquest aniversari davant d'altres seccions i activitats amb moltíssims anys d'història tal i com va mostrant amb la seva tasca mastodòntica l'equip de la memòria històrica.

El Llibrefòrum va néixer el 2005.

En aquell moment va ser una proposta de l'Esteve Camps, amb l'Agustí Serra i el Jordi Centelles, persones que apostaven fortament per la cultura.

No sabíem si arrelaria o si tindria cap èxit... però la veritat és que al 2018 seguim endavant; amb alguns canvis, però endavant amb l'amor i la dedicació als llibres.

A la web, podeu ser testimonis de tots els llibres que hem anat llegint i els articles que procuren recollir l'interès de cada lectura i el testimoni del debat que ha suscitat. A través de la literatura hem viatjat per molts països i per moltes cultures, ens hem fet més grans i més comprensius de la dimensió humana gràcies a l'esforç i la qualitat de tants autors que ens han llegat les seves pàgines.

Aquest curs hem iniciat una nova aventura: hem començat una col·laboració amb la Biblioteca Vila de Gràcia. El "Llibrefòrum d'El Centre" es fa ara al 4t pis de la Biblioteca situada a la cantonada de Travessera de Gràcia i Torrent de l'Olla. Ens fa il·lusió apropar dues entitats que treballen per un bé comú: *la lectura*.

Esperem que aquesta nova ubicació serveixi per crear un nou flux de persones que descobreixin el Centre i la Literatura. En aquest nou emplaçament, hem parlat ja de dos llibres magnífics: *la Teoria general de l'oblit*, de José Eduardo Agualusa i *Nosaltres en la nit*, de Kent Haruf. Dues meravelles literàries que nou us podeu perdre. En trobareu les ressenyes a la web. No dubteu a afegir-vos-hi: el Llibrefòrum ha mantingut un públic fidel però és cert que sembla poc atractiu a bona part dels socis.

Llegir un llibre al mes i comentar-lo és una bona manera de no abandonar l'hàbit de la lectura i de fer-nos créixer amb l'experiència.

No és pas obligatori venir a totes les sessions, es pot triar el llibre que més plagui. A veure si aquest 150è aniversari serveix per recordar-ne l'existència i apropar noves veus al nostre club de lectura.

Us deixem un testimoni de tot el que hem llegit i de tot el que està previst llegir properament.

Visca la lectura i llarga vida a El Centre!

Muntsa Farré

ESPERANT EL 200 ANIVERSARI

Tinc pensat viure fins als 83 com a mínim. En aquell moment el centre farà 200 anys de la seva fundació. Dos segles.

¿Arribarà el centre als dos segles? Per mi no és una pregunta amb interès; tinc més clar que el centre duri cinquanta anys més que no pas el planeta terra.

Als 83, ens reunirem, potser a la Sagrada família també, si és que ja està acabada, amb tots els amic i amigues de la meua quinta amb els que ara fem el gamberro pel centre.

Serem vellets adorables que explicarem anècdotes de quan érem petits tal i com ens fascina que ho facin els nostres predecessors. Les escoltaran els nostres fills i els nostres nets i tota la gent nova que s'uneixi a la gran família del centre; perquè ja estarem cansats de dir-ho, però tot i els anys, ho seguirem repetint, el centre és la nostra família, és la nostra casa.

Potser, com ja seré molt vellet, no podré arribar fins a la basílica pels meus medis. Però al centre passa una cosa; que els llaços poden molt. De benvolgut segur que el Pol, el Marc, l'Èric, l'Hugo o la Júlia faran una mica de volta amb el cotxe per venir a buscar-me.

I allà ens trobarem amb a tanta gent que encara no ha nascut però que estimarà tant al centre com nosaltres.

I la cerimònia de les medalles ens seguirà emocionant tant com ens emociona ara. Segur que els veterans parlarem de totes aquelles persones que hem conegut al centre però que ja no hi són, tal i com fan els veterans d'ara. Parlarem del que n'hem après d'ells, del que hem viscut amb ells, del que ens quedem de tota aquesta família del centre que al cel.lebrar el 200 aniversari ja no hi serà.

Però ser del centre és un llegat, i quan el centre faci 200 anys, serà el nostre torn regalar-lo a la següent generació tal i com nosaltres el vam rebre. Perquè potser hi ha coses que ens expliquen que no entenem perquè han canviat molt; les activitats que es feien, les seccions, el local... Però hi ha una cosa que al centre mai canvia, ni canviarà; l'amor que ens uneix els uns als altres.

Feliç aniversari, i que per molts anys, centre!

Daniel Mejias Blanch

EL CENTRE, PLATÓ DE CINEMA

D'ençà que el cinema va sortir al carrer, per a rodar algunes de les seves pel·lícules en escenaris naturals com, carrers, places o qualsevol edifici que li fos de certa utilitat, la vila de Gràcia ha estat sovint un plató improvisat per a rodar molts films.

Un dels indrets de la vila que ha estat escollit en tres ocasions com a plató, ha estat El Centre Moral, on s'han rodat diferents seqüències de les pel·lícules: Biotàxia, El vicari d'Olot i Ombres paral·leles.

La primera, Biotàxia, data com any de producció el 1967, fou un film dirigit pel realitzador d'origen portuguès José María Nunes, una petita joia de la denominada Escola de Cinema de Barcelona i interpretada per la Núria Espert i el José María Blanco, entre d'altres.

La història, definida en el mateix film com: "Rodada en la Barcelona de Gaudí" i "Intento de análisis para clasificar a un ser viviente" s'emmarca dins del cinema experimental per narrar en clau dramàtica els records d'una dona, actriu, que lluita entre els records i la recerca d'un amor perdut.

Rodada en blanc i negre utilitza com a complement narratiu diferents escenaris modernistes la majoria de Gaudí, com la Pedrera, el Park Güell o la Sagrada Família, incorporant també una seqüència d'uns 6 minuts, entre el minut 18.16 i el 24.20 aproximadament rodada en el patí de butaques del Centre, amb vista

a l'escenari i també sobre les butaques on els seus protagonistes, Núria Espert i el José María Blanco, mantenen una de les reflexions més importants del film.

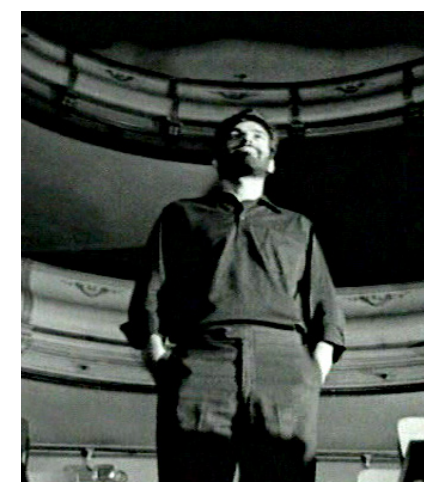
La segona, El vicari d'Olot, porta data de producció de 1980-81. Dirigida per Ventura Pons, aquest va escollir la sala de teatre del Centre per rodar la darrera seqüència del film.

Una pel·lícula de les denominades de la "transició" estrenada en català i castellà, que afronta les relacions de l'església catòlica davant de l'aperturisme del moment, amb una història que ens trasllada a un petit poble de Catalunya, en el qual s'han de celebrar unes jornades sobre religió i sexe, que divideixen a la població. Amb els embolics i malente-

sos de l'època, aquesta comèdia arriba a la seva seqüència final, uns cinc minuts entre l'1.29.45 i l'1.34.10, rodada a la sala de teatre del Centre amb la presència d'Enric Majo, Marina Rossell, Núria Feliu, Fernando Guillén, Mary Santpere, Anna Lizaran, Rosa Maria Sardà, Joaquim Cardona, Pere Tàpias, Joan Monleón, Joan Borrás,

i Rosa Novell entre altres actors i actrius que configuren aquesta història coral.

La tercera, Ombres paral·leles, amb data de producció del 1993 i dirigida per Gerardo Gormezano, és de les tres la que més seqüències es van rodar al Centre, sobre 29 minuts dels 88 minuts que té de durada el film. Gairebé una tercera part d'aquest es va rodar entre

el patí de butaques, convertit en un café teatre, l'escenari, el subsòl de la caixa escènica i els camerinos. Tot plegat per donar forma a la història de dos germans siamesos, Cástor i Pólux que escàpols d'un hospital, acaben unint-se a un circ de "Freaks" -a l'estil de "La parada de los monstruos" dirigida per Tod Browning el 1932- en el qual desenvolupen tota mena de malabars mentre lluiten per l'amor de l'equilibrista, mentre són cobdiciats per tota mena de dones. Una cinta fantàstica amb tocs dramàtics, que malauradament no va tenir l'èxit desitjat.

Una producció que va transformar la sala de teatre per complet i que va acollir actors com, els germans Pío i Miguel Fernández, Pep Munné, Enric Arredondo, Jordi Dauder i l'actriu Emma Suárez entre altres actors i actrius amb paper rellevant. Tres rodatges que per molts graciencs i graciencques han passat desapercibuts i que ara amb motiu del 150è aniversari de la seva fundació, és bo recordar i reivindicar.

Josep Maria Contel

150 ANIVERSARI, NO M'AGRADA QUE EL TEMPS CORRI TANT!

Quina impressió més forta! Parlar de 150 anys... em fa una mena d'angúnia. Sobretot, pensant que jo vaig entrar a els anys 80 i que ja han passat més de 30 anys. Miro enrere, i el que em qüestiono és si me n'he adonat de la rapidesa en que he passat dels vuitantes del segle XX, als 2019 del segle XXI.

No m'agrada gens córrer tant! Sembla que fos ahir que vaig entrar un vespre del mes d'octubre, per la gran portaleda del Centre, i vaig posar els peus per primera vegada en el teatre. Quina meravella d'arquitectura, quina meravella d'espai, quina meravella d'escenari.

En Carlos Pablos havia respost a la carta que li vaig enviar, demanant-li d'entrar a l'elenc, com a "fan" que he estat sempre de tot el que envolta el secret de portar a escena obres, poesia, música, somnis, sentiments, VIDA en resum!

Vaig seure en una butaca i vaig seguir l'assaig fil per randa! "Ostres", vaig pensar! "Aquesta gent en saben molt

ho fan molt bé, tenen unes veus precioses, saben interpretar, semblen professionals. Poca cosa podré fer jo aquí. Però sí que podré ajudar-los en altres vessants: donar lletra, fer de regidora, traduir textos".

I així va ser com la meua entrada al Centre se'm va fer molt interessant, per la qual cosa no podré donar-vos mai les gràcies en tots els sentits, perquè he estat molt feliç durant molts anys.

Tinc records inesborrables de moltes i moltes hores d'assajos, de molts amics que ja ens han deixat i que recordaré amb estimació. Vam gaudir d'uns temps magnífics i d'unes representacions fantàstiques.

FESTA CAP D'ANY

Però no oblidó les moltes altres activitats que s'han dut a terme en el Centre en tots aquests anys. Jo puc parlar del Concurs de Teatre Anual, de les tertúlies literàries, de la meua col·laboració a l'Or i Flama, de les vendes d'entrades, dels sopars de Cap d'Any i de les moltes altres celebracions que s'han fet en tots aquests anys.

Només puc donar les gràcies a tots els que seguïu tirant del carro. No defalliu que penso que la nostra entitat pot estar orgullosa del seu bon funcionament. Endavant i molts èxits! VISCA EL CENTRE!

Marta Bayo

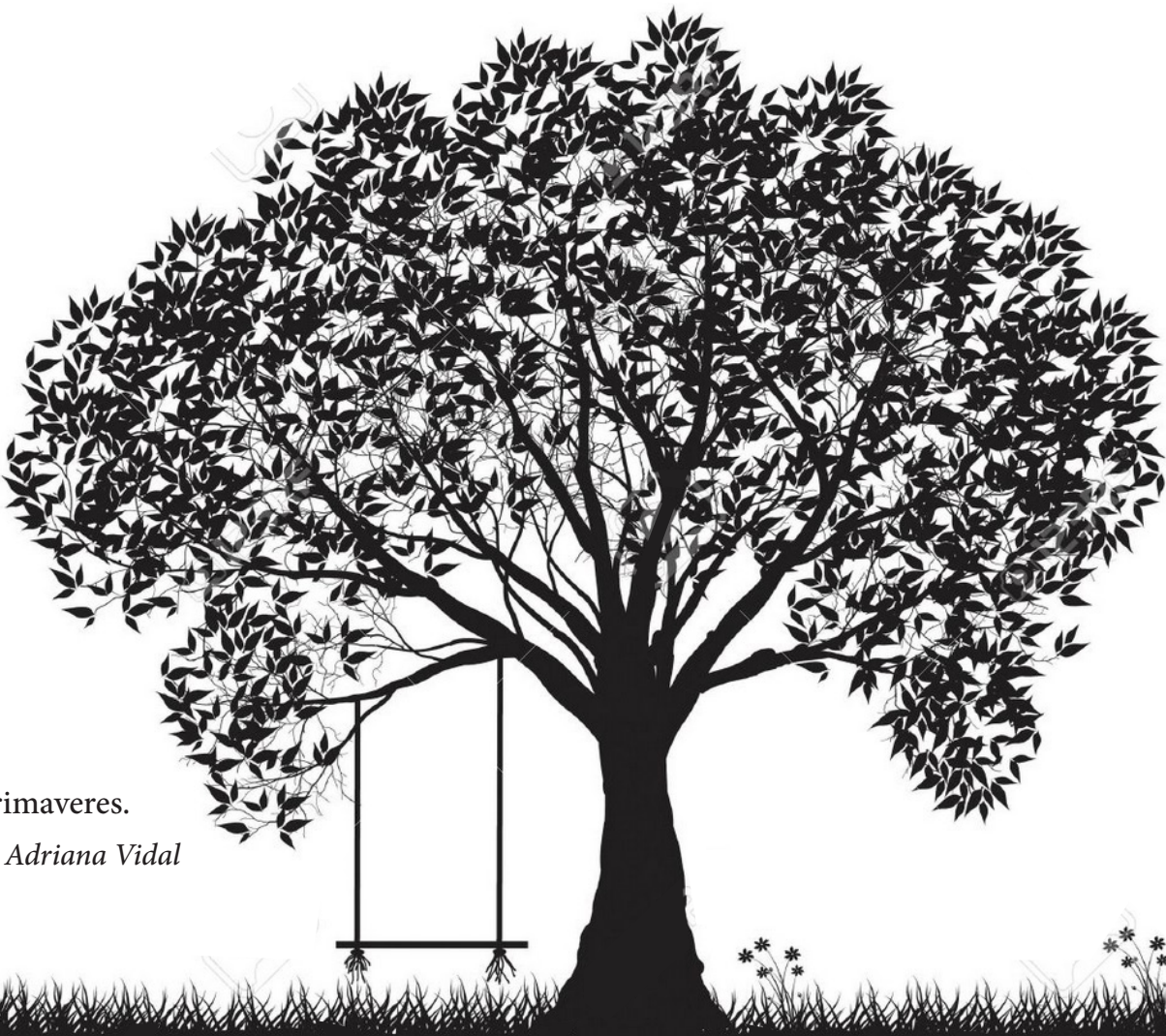
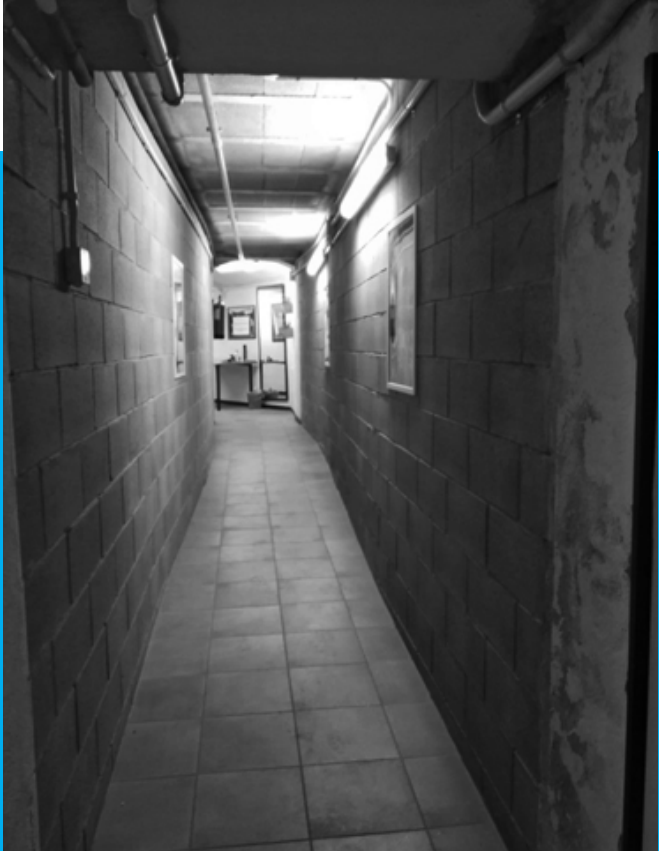
RECORDANT EMOCIONS DEL CENTRE

Vaig entrar al Centre amb cinc anys com a acompanyant dels meus germans.

Amb la llibertat i la curiositat de recórrer tots els espais del Centre, el que m'atreia més era baixar als camerinos durant els entreactes de les funcions de teatre. Sentia un fred i una olor peculiar. En aquells moments semblava que formés part del teatre.

Amb el temps vaig entendre que era olor d'humitat, però encara ara recordo aquella olor tan especial que continua estant present en el meu dia a dia.

Adriana Vidal

POEMA

Aquest arbre
de fortes arrels
Ha viscut moltes primaveres.

Adriana Vidal

SOCIETAT

Lamentem comunicar-vos la defunció de:

ADELAIDA CARRILLO MARÍN

Vesàvia d'Èric Ruiz Mejias

MERCÈ HERRERA MAS

Socia de la nostre entitat. Mare de M. Mercè Llansa Herrera, sogra de David Casas Vall i àvia de David Casas Llansa i Paula Gil Llança

BERNARDINO FRANCO MARTÍNEZ

Pare de Joan Franco, sogre de Núria Cabestany i avi de Mar Franco i Estel Franco

ROSER DE SENESPLEDA ROBERT

Germana de Lluís de Senespleda

El nostre més sincer condol a tots els familiars.

El passat 26 d'agost va néixer la JÚLIA, filla de la sòcia Marta Clavé, néta del Lluís Clavé i Marta Fernàndez i neboda de la Carla Clavé.

L'enhorabona a tota la família!

La
Salle
Gràcia

MAL
PA
SO

ANTOJITOS
MEXI
CANOS

C/ Girona, 59
08009 Barcelona
934 61 30 60

Restaurante

Desde 1974

Il Commendatore®

C/ COMTE D'URGELL, 2477
08036 BARCELONA
TEL. 93 322 55 53

www.ilcommendatore.com

FORN DE PA
Pastisseria
Santa Clara

Pa artesanal
Dietètic
Regim
Ciabatta
Fibres
Pans especials

Repòstria i degustació
Artesans des de 1951
Travessera de Gràcia, 210
Tlf. 93 213 51 63 Mov. 652 866 900
08012 Barcelona

Pastisseria
Repòstria
Pizzes variades
Canapès
Pastes de te
Figures de pa

L'independent
de Gràcia

Fes-te'n soci!

www.independent.cat

dbcoop Solucions
sccl gràfiques

c.Sant Lluís 11 local1 08012 Vila de Gràcia
Tel. 93 242 01 99 db@dbcoop.cat
www.dbcoop.cat

Restaurante

Desde 1972

la mamma®

C. VILLARROEL, 247
08036 BARCELONA
TEL. 93 430 00 58

www.lamamma.es

Annabel

Floristería

Obert:

De Dilluns a Dissabte,
de 9 a 21 h.

Diumenges i Festius,
de 10 a 15 h.

Gran de Gràcia, 123
Tel. 93 218 34 80
Fax 93 217 72 30

c/Astúries, 13
Tel. 93 237 09 40

ENTITATS
amb

Càritas
Diocesana de
Barcelona

Col·lectiu d'entitats
culturals històriques
de Gràcia

FEDERACIÓ DE GRUPS
AMATEURS DE TEATRE
DE CATALUNYA

Generalitat
de Catalunya

Ajuntament de
Barcelona

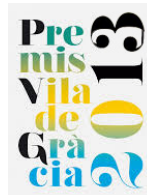
Federació d'Ateneus
de Catalunya

Cens d'entitats de foment
de la llengua catalana
de la Generalitat de Catalunya

Creu de Sant
Jordi 1994

Medalla d'Or de la Ciutat
al Mèrit Cívica

Centre Moral i Instructiu de Gràcia

Direcció: Ros de Olano, 9 08012 Barcelona Telèfon: 93 218 19 64

email: elcentre@elcentregracia.cat

Facebook: [@elcentregracia](https://www.facebook.com/elcentregracia)

Twitter: [@elcentregracia](https://twitter.com/elcentregracia)